

ROSENBORG Grafisk Kommunikasjon AS

Posten 350 år
-historisk utvikling
i kommunene

ÅFJORD • ROAN • OSEN

Posten i Norge fyller 350 år!

«Når ein tenker etter, skjønar ein fort at Postverket er eit av underverka på jorda. Postverket er så sjølvstøtt som sol og måne - det ligg stor honnør i slik likesæle. Men eit underverk er det. Det er tilstades verda over, arbeider stilt og presist, er der berre. Millioner av postkasser kloden rundt er kontakt-punkt mellom det private mennesket og verdens-organisasjonen posten. Det er og blir eit meisterstykkje av samarbeid mellom transport-linjer, maskiner, forte fingrar og skarpe auga.»

(Tarjei Vesaas)

Mannibal Sehested

er tillagt æren for å ha fått i stand et organisert Postverk i Norge. Som stattholder og visekonge fikk han i gang det norske Postverket ved et kongelig dekret i 1647.

Det begynte med fire postruter mellom «prinsipale» steder med avgang hver 14. dag. Fra Kristiania ble det satt i gang en rute gjennom Sverige til København, over Dovre til Trondheim, over Filefjell til Bergen, og en rute til Stavanger. Etter hvert kom også Nord-Norge og de øvrige byene med. Posten ble fraktet av gående eller ridende bud og med båt. I de første 200 årene hadde mange bønder dette som plikttjeneste. Trass i ensomt slit med postveska i ulendt terreng - i all slags vær - natt som dag - til alle årstider - mente mange at dette var bedre enn militærtjeneste, veiarbeid m.v.

I begynnelsen inneholdt postveska bare kongelig post. Den gikk portofritt og var dokumenter mellom embetsmennene. For handelsmenn og private var portoen så høy at den ble nærmest en ekstra skatt. Etter hvert ble det tillatt å sende brev med penger og aviser, men postmengden var fortsatt beskjeden.

1800-tallet førte med seg utvikling og vekst. Veiene i hovedrutene ble etter hvert kjørbare, og i 1805 fikk Nord-Trøndelag bedret postgang. Etter hvert fikk Gauldalen, Fosen og Indre Namdal bedret sine forbindelser. Posten tok i bruk egne dampskip langs kysten. Rutebåter ga sammen med jernbaneutbyggingen, hurtigere og mer regelmessig fram-sending med forbindelse også til utkantene.

Postmengden økte som en følge av bedre kommunikasjon og større lese- og skriveferdighet i befolkningen. Det ble vanligere å abonnere på aviser og blad, og det kom nye tjenester som pakkepost, trykksaker, postanvisninger og det populære postkortet. En portoreform som ga oss en lavere porto og frimerket, økte brevskrivningen.

Post er kommunikasjon. Bilen og flyet ga nye muligheter for hurtig postgang. Bedre veinett, spesielt etter siste krig, førte til flere landpostruter som med sitt servicetilbud ut over bygdene etterhvert gjorde post-åpneriene overflødige. Ny teknikk førte til maskinell sortering av post-sendingene.

Datateknologi forenklet behandlingen av pengetransaksjonene og gjorde ekspedisjons- og bokføringsrutinene på postkontorene enklere og mer effektive. I 1647 ble det sannsynligvis sendt rundt 1000 brev. I jubileumsåret ligger antallet rundt 2,5 milliarder sendinger. Mens brevet i 1647 brukte nærmere to uker mellom Trondheim og Oslo, er det i dag en selvfølge at det er framme neste dag. I dag er brevportoen noen kroner, i 1647 en liten formue. Det finnes i dag raskere kommunika-sjon, men ingen som helt kan erstatte det postale nettverket - eller «underverket» som Tarjei Vesaas kaller det.

Postruter og Postveier

Rutebussen mellom Hofstad-Monstad i Roan ca 1948.
Foto: Oskar Storskarer.

Norsk perkusjonspistol, modell 1848 med messing-beslag.

I begynnelsen ble det satt i gang postruter mellom de viktigste byene i Norge. Kristiania var utgangssted for ruter til Trondheim, Bergen og Stavanger. Veiene gjennom bygdene, over fjell og myrer, var så elendige at de knapt var framkommelige.

På den tiden var det vanskelig å få til en etter forholdene hurtig og regelmessig postgang med de midlene man rådte over. Statskassen var bunnskrupt og kongekronen satt i pant. Den største hindringen var likevel folks manglende forståelse for å bringe fram en skreppe med noen få brev. I 1655 ble det satt i gang en rute, «Romsdalsposten», som gikk gjennom Skaun, Orkdal og Meldal, og videre til Molde.

Selv om postføringen fra starten var uregelmessig, ble forholdene etter hvert bedre, og i 1805 var det postforbindelse med Orkdalen to ganger i uken. De som bodde i de ytre delene av Trøndelag måtte fortsatt klare seg som best de kunne. Prester og embetsmenn som hadde noen form for korrespondanse, var henvist til å bruke egne bud.

Først i 1834 ble det satt i verk tiltak for å bedre postføringen til kystområdene og øyene utenfor. To ruter ble satt i gang fra Ljaamo poståpneri i Orkdal. Den sydlige ruten gikk over Storås og Søvdalsdalen til Hemne prestegård. Først i 1838 ble ruten forlenget til Hopsjø på Hitra, og endelig i 1867 kom posten til Frøya.

I den nordlige ruten ble det fra starten opprettet fire poståpnerier. Ruten gikk via Ingdalen til Stadsbygd prestegård, videre til Østerodd, og så til Aa prestegård med endepunkt på prestegården i Haavig i Bjørnør. Det gikk imidlertid ikke mange årene før dampskipene begynte å gå ruter som posten kunne sendes med, og den transporten gikk langt raskere enn etter landeveien.

Namsosbåtene

Dampskipet «Folla» tilhørende Namsos Dampskipsselskap. Legg merke til flagget på skipssida.

En ny transportvei begynte etter hvert å ta form da dampskipene kom i bruk. Folk på Trøndelagskysten og i Trondheimsfjorden fikk oppleve dette i 1837, da et engelsk røykspyende dampskip passerte på vei til Trondheim.

Alt året etter åpnet Statens dampskip, «Prinds Gustav», en rute nordover langs kysten kalt «Nordlandsruten». Ruten var en langdistanserute med få anløp. Den førte heller ikke post til anløpsstedene Røberg, Beian og Valdersund.

Først i 1849 begynte statsdampskipene å føre post til anløpsstedene i Fosen. Det første dampskipsanløpet i Namsos fant sted da «Nidelven» kom til byen i 1851.

Anløpet fikk ingen innvirkning for postføringen, selv om «Nidelven» fortsatte å anløpe byen inntil 1853.

Statsdampskipene fikk først regelmessige anløp fra 1856 og uto-

ver til 1865. Namsos Dampskipsselskab ble stiftet i 1867. Året etter ble deres første båt «Namsen» sjøsatt. Den gikk inn i en omflakkende tilværelse mellom Namsos og Trondheim. Båten ble offisielt postførende i 1879. Den fikk bl.a. en årlig godtgjørelse på kr. 1.000,00 for å føre posten til Folden.

Fra 1886 fikk den brevkasse ombord. Det kom et nytt skip til Namsos i 1875. Flere interessenter i byen gikk sammen og kjøpte et dampskip som fikk byens navn, «Namsos». Det gikk inn i faste ruter Namsos-Trondheim, og Namsos-Folden. Båtens ruter ser av ruteboken ut til å være de samme i 1876.

Senere oppsto det maskinproblemer, med påfølgende reparasjoner og dårlig økonomi. Det ble derfor gjort forsøk med rutefart til Bergen.

Heller ikke det lyktes, og båten ble solgt i 1883. Det er ikke registrert at den offisielt førte post. Folk i Ytre Namdalen var misfornøyde med at det ikke kom i stand rutefart gjennom området. De tok derfor saken i egne hender og stiftet Kolvereid Dampsskipsselskab i 1876.

Båten «Trio» ble kjøpt fra Trondheim. Båten fikk godtgjørelse for å frakte post mellom Trondheim-Namsos og Foldereid fra 1878. Selskapet gikk imidlertid konkurs i 1879, og båten ble solgt til det nye Namsos Dampskipsselskab.

Det nye selskapet samlet alle rederinteressene i Namsos, hvor «Namsen» var selskapets andre båt. Forholdene ble etter dette forholdsvis stabile i en periode fram til 1891, og «Trio» og «Namsen» gikk i rute mellom Namsos og Trondheim.

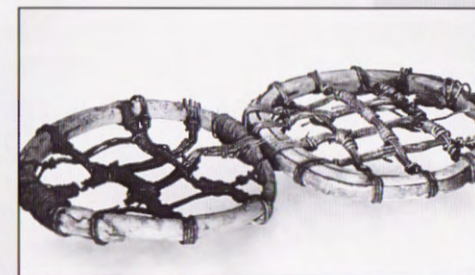
Norsk grenadersabel fra 1753. Hefte av helstøpt messing.

Kopipresse av jern, svartlakkert.

Selskapene som hadde trafikken på Innherred, inngikk et samarbeid i 1891 som fikk følger for trafikken på Namdalskysten. Avtalen gikk ut på at overflødig tonnasje skulle settes inn på strekningen til Namsos. Namsos Dampsskipsselskab skiftet ut «Namsen» med «Nauma» samme år.

Namdalens Aktiedampskipsselskab ble stiftet i 1890, og deres første båt «Herlaug» kom også i fart i 1891. Båten ble satt inn i ruter på Ytre Namdalen og Namsos-Folden-Vikten og Leka, og selskapet tok etter hvert over lokaltrafikken i dette området.

På bildet ser du hestetruger av tre og ståltråd brukt på hest under posttransport.

Kjørestøvler av selskinn, foret med saueskinn til bruk under postskyss i sterk kulde. Støvlene har også vært brukt av høyere posttjenestemenn på inspeksjonsreiser.

Trondheim-Namsos Postekspedisjon

Alt første året fikk Innherredsbåtene utbetalt en godtgjørelse på kr. 5.000,00 for postføring på strekningen Trondheim-Namsos. De gjorde to turer i uken. På grunn av økende postmengde, og for å kunne behandle posten underveis, ble det satt i drift en postekspedisjon på disse båtene.

«Ombord paa Stenkjærs og Indtrøndelagens dampskibsselskabers skibe i ruten mellem Trondhjem og Namsos opprettes fra 1. oktober 1894 postekspedition under navn af Tronhjem-Namsos».

Da Innherredsbåtene gikk inn i ruten Trondheim - Namsos, ble det ganske snart klart at Namsos Dampskibsselskab ikke behøvde mer enn en båt. «Trio» ble derfor tatt ut i 1892, og gikk senere inn i fart på Ut-Trøndelag.

Namsos Dampskibsselskab ble av økonomiske årsaker tvunget inn i et samarbeid med Indherreds Aktiedampskibsselskab etter noen år, og en samarbeidsavtale ble undertegnet i 1896.

Den første felles rute for selskapene kom i 1897, og båtene fra de to selskapene fikk postekspedisjon om bord. Båtene gjorde fire turer i uken fra 1898.

Namsos Dampskibsselskab fikk en ny båt «Nauma» i 1909, som ble satt inn i samme rute. Samarbeidet fortsatte fram til 1914, da Namsos Dampskibsselskab kjøpte ut Indherreds Aktiedampskibsselskab. De overtok ruter, pakkhus, boder, kull-lager og dampskipet «Inntrønderen». Samtidig fikk også selskapet tilført en ny båt som ble kalt «Åfjord».

Postekspedisjonen endret navn i 1930 til Nidaros-Namsos postekspedisjon, og til Trondheim-Namsos postekspedisjon i 1936. Post-transporten med Namsosbåtene ble mindre etter krigen.

Veiene ble bedre, og i 1955 kom det i gang fergeforbindelse til Vanvikan.

Posten gikk mer og mer over til landtransport. Det gjorde postekspedisjonen overflødig, og den ble lagt ned i 1961. Bussrutene tilfreds-

stilte ikke alltid Postverkets behov for transport. Ofte gikk de i retning Trondheim på morgenen og retumerte på ettermiddagen eller på kveldstid.

Da hurtigbåtene ble tatt i bruk i 1973, gikk en del av posten tilbake til sjøtransport. Etter hvert ble det klart at posten kom raskere fram med egen transport, og Postverkets biler ble tatt i bruk der bussenes rutetilbud var for dårlig.

Bildet over viser en trappevekt (brevvekt) av messing på fot i brunbeiset bjørk.

Åfjord kommune

Ratvik ca 1955, eier Kristian Tinnen. Det var stor aktivitet på stedet med dampskipsekspedisjon, fiskemottak, fiskematproduksjon, postkontor, telefonsentral, forretning og gårdsbruk.

Aa poståpneri er første gang nevnt i en portotabell fra 1833 under navnet Aae præstegaard. Poståpneriet var ett av fire poståpnerier som kom i gang i begynnelsen av 1834 i den nordlige ruten fra Ljaamo i Orkdalen.

I fortegnelsen fra 1849 og 1854 ble navnet skrevet Aa i Aafjord - senere bare Aa. I 1921 ble navnet skrevet Å i Fosna.

Skrivemåten på navnet ble endret igjen i 1935 til Å i Åfjord, og til Åfjord i 1980.

Poståpneriet lå fra begynnelsen av på Å prestegård. Hvem som først ordnet med posten er ukjent, men en timeseddel fra 1834 er undertegnet med navnet Ardeas Erlandsen.

Sognepresten på den tiden bar samme navn, og det er derfor grunn til å tro at han var den første poståpneren.

I hans tid ble posten utdelt på kirkebakken etter høymessen. Erlandsen ble avløst av sogneprest Hans Gunther Magelsen i 1837. Han fortsatte fram til 1847 og ble etterfulgt av Christopher Andreas Lassen.

Da Lassen ble tilsatt, fikk han en årlig godtgjørelse på 6 Sp. Kirkesanger Andreas Fosmo ble konstituert i stillingen i 1863, mens sogneprest T. Hensen fortsatte senere samme år til kirkesanger Dahl tok over i 1873 og kirkesanger J.A. Overrein i 1899.

Det er notert at poståpneriet lå på Monstadmoen i 1891.

Ny poståpner ble gårdbruker og herredskasserer Tore Nilsen Fladnæs i 1910. Han ble avløst av Johan Jensen i 1931, og Gunnar Jensen i 1945.

Kontorlandskap anno 1900. Aa Handelsforening, Monsatd. Bestyrer Johan Jensen, som senere ble poståpner.

Fra 1978 ble postkontoret styrt av vikarer i en periode fram til 1980, da Magda Eline Lindbak Jensen ble tilsatt. Hun ble avløst av Steinar Evald Jenssen i 1981.

Stoksund poståpneri kom i virksomhet fra 1.5.1868. Poståpneriet ble flyttet fra Kirkholmen til Harsvik i 1912. Navnet ble endret til Stokkøy i Fosna i 1921, og fra 1975 ble navnet skrevet Stokkøy. Handelsmann B. Heide ble første poståpner med en lønn på 12 Sp. Han overlot stillingen til handelsmann Peder Bratsberg i 1878, som ble avløst av handelsmann O.A. Bratsberg i 1902.

Gårdbruker Johan Andersen tok over i 1912, og ble etterfulgt av Margot With-Andersen i 1931. Mildred Hassel Skjærvik fortsatte fra 1962 til 1988, da Anne Lise Sundgård ble tilsatt. Fra 1992 styrer Leif-Ivar Skjærvik postkontoret.

Selnes poståpneri kom i virksomhet fra 1.2.1880 med Hans Nilsen Wulf som poståpner. Han ble etterfulgt av Hans Andreassen Eidem i 1891.

Poståpneriet ble samtidig flyttet til gården Sør-Eidem, og navnet ble endret til Eidem. Bernt Hansen Eidem tok over stillingen i 1901, og overlot den til Anton Kristian Johansen

Monstad ca 1947-48. Til høyre er Strandheim sementvarefabrikk (starten på Ole Stjern as). Midt i bildet er Å Handelsforening, med kafé/pensjonat og bakeri. Til venstre er «Smørhua» (starten på Åfjord Meieri).

Petersvik i 1906. Olaus Nøsttan fortsatte som poståpner fra 1922, og Lovise Nøsttan fra 1943. Bjarne Sigvard Johansen ble tilsatt senere samme år, og fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1961.

Tørhogg brevhus kom i drift fra 1.7.1896 i landpostruten fra Aa poståpneri. Første styrer var gårdbruker Peder Olsen, som ble avløst av handelsmann Paul Pedersen Tørhogg i 1907.

Brevhuset endret status til poståpneri i 1910, og er notert å ligge på dampskipsanløpet Tatviken. Siste brevhusstyrer fortsatte som poståpner. Han ble avløst av Kr. A. Tinnen i 1917. Da han døde i 1950, tok dampskips ekspeditør Kristian Tinnen over, og ble avløst av Bergljot Tinnen i 1962. Poståpneriet ble lagt ned i 1975.

Løvøen i Fosen poståpneri kom i virksomhet fra 1.4.1897. Navnet ble endret til Lauvøy i Åfjord i 1935, og til Lauvøy fra 1975. Første poståpner ble handelsmann Johan Olsen.

Stillingen var ulønnet fram til 1900, da årlig lønn ble satt til kr. 120,00. Ny poståpner ble gård-

bruker Samuel Lien i 1919. Han ble avløst av dampskips ekspeditør Ole Nilsen i 1941. Da han døde i 1950, overtok dampskips ekspeditør Ivanna Nilsen stillingen. Hun ble etterfulgt av dampskips ekspeditør Rolf Julian Hammer i 1964. Han fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1977.

Linesøen i Fosen poståpneri kom i virksomhet fra 1.11.1897. Navnet ble endret til Linesøya i Fosna i 1921, og til Linesøya fra 1975. Poståpneriet var i en periode fra mars til juni 1901 nedlagt.

Det ble anløpt av Namsosbåtene på nordgående mandag og torsdag og på sydgående onsdag og lørdag. Samson Andreas Linæs ble første poståpner. Da han døde i 1919, overtok gårdbruker Paul Samson Lines stillingen.

Han ble avløst av Martin Nicolai Eide i 1949, som igjen ble etterfulgt av Asbjørn Peder Sørgård i 1978. Fra 1979 ble stillingen kombinert med landpostruten.

Ansvarlig redaktør: Jon Bakken
Stoff fra Åfjord: Steinar Jenssen
Stoff fra Roan: Thore Strøm
Stoff fra Osen: Bente Hopen
Forsiden: Hannibal Sehested, statholder i Norge 1642-1650

Kilder: Postmuseet
Hans Berrum: Postens historie
Tore Gjelsvik: Skip og post i lokale ruter i Trøndelag
Tore Gjelsvik: Trøndersk posthistorie

Skjern brevhushus kom i drift fra 1.7.1899 med gårdbruker Ole Olsen Skjern som styrer. Han ble avløst av Olaus Johansen Skjern i 1919. Brevhuset endret status til poståpneri i 1920 med brevhushusstyren som poståpner.

I 1927 endret det status til brevhushus igjen med samme mann som styrer. Han ble avløst av gårdbruker Andreas Kr. Stjern senere samme år. Brevhuset ble lagt ned i 1963.

By i Fosen poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1902 med Arnt Pettersen By som poståpner. Navnet på poståpneriet ble skrevet By i Fosna fra 1922 og endret til By i Åfjord i 1935. Fra 1975 ble det skrevet bare By.

Ny poståpner ble lærer Kristian Fagergaard i 1904. Han ble avløst av Aslaug Fagergaard i 1940. Marit Kristine Fagergaard ble tilsatt i 1942, og fortsatte til postkontoret ble lagt ned i 1980.

Refsnes i Fosen poståpneri kom i virksomhet fra 1.1.1910 med postrute fra Stoksund.

Poståpneriet var lagt ned i en periode i 1919 til 1920 da «Feltpostkontoret Stoksund» var i virksomhet. Navnet ble skrevet Refsnes i Fosna fra 1921, og Refsnes fra 1975.

Første poståpner ble Mette Jørgine Refsnes. Hun ble avløst av Karl Jonassen Refsnes i 1918, og av handelsbestyrer Ola Refsnes i 1919. Ny poståpner ble dampskipsekspeditor Ivar Andreas Refsnes fra 1945. Han ble etterfulgt av Elise Solstrand fra 1985 til 1994.

Fra 1994 styres postkontoret av Jorun Grøtting Hansen.

Herfjord brevhushus kom i drift fra 1.7.1915 i landpostruten Herfjord-Refsnes i Fosen.

Ordfører Eilert Andersen ble første styrer, avløst av Martin Herfjord i 1924, Johan K. Svedjan i 1947 og John Stjern i 1955. Brevhuset ble lagt ned i 1966.

Morvold brevhushus kom i drift fra 1.3.1921 med Anders S. Murvold som styrer. Han ble avløst av Joh. A. Murvold i 1938. Navnet på brevhushuset ble skrevet Morvoll etter 1934. Kåre Granodd tok over i 1959. Brevhuset endret

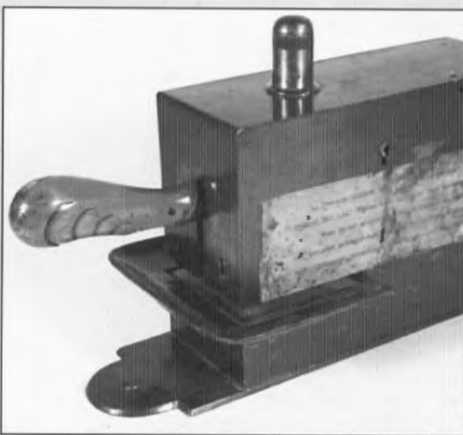
status til poståpneri i 1963 med Kåre Granodd som poståpner. I 1965 ble han avløst av Sigrunn Albertine Murvold som igjen ble etterfulgt av Henry Margido Murvold i 1966. Poståpneriet ble lagt ned i 1974.

Kirkholmen brevhushus kom i drift fra 15.8.1929 med handelsmann Gustav Bratsberg som styrer. Navnet ble skrevet Kjerholmen fra 1934. Brevhuset endret status til poståpneri i 1941 med samme mann som poståpner.

Posten ble sendt med Trondheim - Namsos postekspedisjon. Da poståpneren døde i 1942, overtok handelsmann Martin Bratsberg stillingen. Poståpneriet endret status til brevhushus i 1953. Brevhusstyren ble Gurid Refsnes. Brevhuset ble lagt ned i 1959.

Rånes brevhushus kom i drift fra 15.7.1941 med gårdbruker P.M. Stavrum som styrer. Brevhuset ble lagt ned i 1964.

Harbakgrenda brevhushus kom i drift fra 16.1.1938 med Paul I. Harbak som styrer. Brevhuset ble nedlagt i 1966.

Første norske frankeringsmaskin. Konstruert av maleren Karl Uchermann i 1903. I alt var det atten maskiner i bruk i Norge fram til 1905

Roan kommune

Sør-Kråkøya med den bebyggelse øya hadde fra ca 1850-årene fram til brannen i 1949. Bildet antas tatt i 1939.

Haavik poståpneri kom i virksomhet fra 1834 på dampskipsanløpsstedet Strøm, som det fjerde poståpneriet i den nordlige ruten fra Ljaamo i Orkdalen.

Poståpneriet er nevnt som Haavik i portotakstene i 1847, og fra 1848 som Bjørnør.

Poståpneriet var fra begynnelsen av knyttet til prestegården.

Fra 1849 gikk posten delvis med dampskip. De første som ordnet med posten er ukjent, men fra 1846 er sogneprest Pedersen notert. Han fikk en årlig godtgjørelse på 8 Sp.

Fra 1854 er sogneprest Just Olsen Moss notert som poståpner før skolelærer J.P. Jensen ble registrert i 1865. Poståpneriet hadde da allerede begynt å miste sin betydning, da det var satt i drift poståpneri på handelsstedet Syd-Krogå. Bjørnør ble offisielt lagt ned i 1874, men hadde i realiteten neppe vært i drift så lenge.

Syd-Krogå poståpneri kom i virksomhet fra 9.4.1854 med drift under hvert års dampskipsfart. Portotaksten var den samme som for Bjørnør, men stedet ble ikke nevnt i portotabellene før i 1875. Dette skyldes antagelig den korte driftssesongen. Poståpneriet fikk antagelig helårlig drift fra samme år.

Fra 1894 ble navnet skrevet Sørkraakøen, som ble endret til Sørkraakøy i 1918, for til slutt å ende opp med Hongsand fra 1934.

Første poståpner ble handelsmann A. Jordan med en årlig godtgjørelse på 8 Sp.

Ved en skrivelse fra april 1856 ble stillingen overført til hans enke. Handelsmann Fr. Berg ble ny poståpner i 1858, og godtgjørelsen ble økt til 16 Sp. året etter. Hjalmar Berg tok over stillingen i 1887 for senere samme år å bli avløst av lensmann Fr. Berg. Han ble etterfulgt av handelsbetjent Hjalmar

NORGE

Berg i 1909, som igjen ble avløst av Haakon Berg i 1934. Under hans permisjon i 1956-57, var Kristine Helmersen midlertidig poståpner. Anne Marie Kolstad ble tilsatt i 1957, og hun fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1971.

Besager poståpneri kom i virksomhet fra 15.3.1875 for den posten som ble fraktet med dampskip i Tromsøruten. Poståpneriet lå på telegrafstasjonen.

I poststedsfortegnelsen fra 1889 er navnet skrevet Besaker, mens det i 1894 var nevnt som Bessaker.

Som første poståpner ble stasjonsbestyrer Martin Dørum tilsatt med en årlig godtgjørelse på 12 Sp. Han ble avløst av handelsmann E. Halvorsen i 1879.

Enkefru Margrethe Halvorsen var poståpner fra 1904 og fanejunker Johan Stinessen fra 1911.

Ny poståpner ble dampskipsekspeditor Marius Hopstad i 1929, som ble midlertidig avløst av Else Pettersen i 1945. Dampskipsekspeditor Enok Johan Hopstad ble tilsatt i stillingen fra 1953. Siden Hopstad sluttet i 1995, har postkontoret vært styrt av vikarer.

Brattjer brevhus ble satt i drift 1.1.1955 med kjøpmann Olaf Sætran som styrer. Brevhuset ble lagt ned i 1973.

Hoffstad poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1888 med ukentlig post med båt eller gående bud fra Besager poståpneri. Navnet ble endret til Hofstad i 1936.

Første poståpner var handelsmann John Hofstad, som i 1922 ble avløst av dampskipsekspeditor og handelsmann Enok Hofstad. Poståpneriet ble lagt ned i 1968.

Roan poståpneri kom i virksomhet fra 1.4.1905 på Roan prestegård og med postføring fra Sørkraakøen poståpneri. Første poståpner var sogneprest Anders Kløvstad.

Poståpneriet ble flyttet til kaia i 1910, og handelsmann Olaf Hansen Viken tok over stillingen. Da han døde i 1945, styrte hustruen Inga Viken poståpneriet fram til Anne Marie Kolstad tok over i 1971.

Kiran brevhus kom i drift fra 1.4.1905 med handelsmann P. Kiran som styrer. Brevhuset endret status til poståpneri i 1907 med Kiran som poståpner. Stillingen var ulønnet fram til 1910, da årlig lønn ble satt til kr. 200,00. Da han døde i 1947, overtok hans kone Julie Kiran stillingen inntil dampskipsekspeditor Halvdan Gotfred Kiran ble tilsatt senere samme år. Han fortsatte til poståpneriet ble nedlagt i 1971.

Strøm i Bjørnør brevhus kom i drift fra 15.8.1909 med handelsmann Sivert J. Strøm som styrer. Brevhuset endret status til poståpneri i 1912 under navnet Olvik i Fosen.

I 1914 ble navnet endret til Strøm i Fosen. Fra 1921 ble det skrevet Straum i Fosna. Navnet ble igjen endret, og da til Brandsfjord, i 1939. Første poståpner ble tidligere brevhusstyrer og handelsmann Strøm. Han ble avløst i 1937 av dampskipsekspeditor Otilie Strøm, som i 1970 overlot stillingen til Jørgen Mathias Paasche. Fra 1983 er Tore Ludvik Strøm styrer ved Brandsfjord postkontor.

Lonin brevhus kom i drift fra 25.11.1943 med landpostbud Einar J. Strøm som styrer. Brevhuset ble lagt ned i 1968.

Nesvalen poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1910 på dampskipsanløpet Nes med handelsbetjent J. Torum som poståpner. Stillingen var ulønnet fram til 1913, da årlig lønn ble satt til kr. 50,00.

Handelsmann Einar Teth overtok midlertidig stillingen i 1915, for senere samme år å bli avløst av Christian Larsen Næss. Fra 1934 tok dampskipsekspeditor Marius Næss over stillingen. Da han døde i 1941, måtte tidligere poståpner Christian Larsen Næss overta, inntil Petra Næss ble tilsatt senere samme år.

Dampskipsekspeditor Einar Næss ble tilsatt i 1942, og avløst av Menelai Næss året etter. Dampskipsekspeditor Hans Næss ble tilsatt senere i 1943, og fortsatte til 1979. Fra han gikk av ble postkontoret styrt av vikarer, inntil det ble lagt ned i 1982.

Vorpstranden poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1911 med post fra Kiran poståpneri og med gårdbruker Sivert Vorpestrand som poståpner. Stillingen var ulønnet fram til 1914, da årlig lønn ble satt til kr. 200,00. Navnet ble skrevet

Rutebussen mellom Hofstad og Åfjord. Dette bildet er tatt på Hofstad. Kaia kan sees til venster på bildet.

Vorpstranda fra 1921, og ble endret til Skjøra i 1940. Ny poståpner ble dampskipsekspeditor Anton Lindbakk i 1945.

Han ble avløst av Ragnhild Østvik i 1966. Hun fortsatte til postkontoret ble lagt ned i 1982.

Anstensundet poståpneri kom i virksomhet fra 1.1.1912 på Almenningsværet i Roan. Navnet ble skrevet Ansteinsundet fra 1921. Første poståpner ble handelsmann Albert M. Stamberg.

Han ble etterfulgt av dampskipsekspeditor Bertine Stamberg i 1932. Dampskipsekspeditor Borgny Stamberg Almennings tok over i 1945, og fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1971 og erstattet av Ansteinsundet brevhus. Styrer for brevhuset ble Aase Lindbak. Hun fortsatte til det ble lagt ned i 1974.

Sumstad brevhus kom i drift fra 15.2.1912 med handelsmann I.P. Sumstad som styrer. Han ble avløst av Ingvald Grøtting i 1915. Fra 1916 endret brevhuset status til poståpneri med samme Grøtting som poståpner. Stillingen som poståpner var ulønnet fram til 1919, da årlig lønn ble satt til kr. 300,00. Da Grøtting døde i 1917, ble dampskipsekspeditor Einar Bjørshol tilsatt. Han ble avløst av Hjørdis Skjervø i 1859, og hun fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1968.

Terningen brevhus kom i drift fra 1.5.1955 med telefonstyrer Ole P. Terning som styrer. Han ble avløst av stasjonsholder Reidar Terning i 1964, og senere samme år av Peder Sumstad. Brevhuset ble lagt ned i 1970.

Osen kommune

Dagens poststyrer, Oddveig Elida Høvik klar for postutveksling. Foto: Harald Hofstad 1995.

Ramsø poståpneri ble satt i virksomhet fra 1.5.1859 med Johan Moses Møller som poståpner. Han hadde en årlig godtgjørelse på 5 Sp. Han kom først til Kråkøya og var styrer av landhandelen og poståpneriet der i 1852. På folke-munne ble han kalt «Moses Møller». Han var født i Trondheim, og brukte aldri frakk. Når det regnet, satte han seg under en tom sildetønne. Den var sikkert grei å ha når han var på kaia og ventet på posten. Men Møller fikk etter hvert utkomme til å kjøpe seg frakk.

Fra 1857 drev han handel på Ramsøya med kongelig bevilgning. Skjøtet for kjøpet av Ramsøya er underskrevet 15. september 1858 til en pris av 1200 Sp. Moses Møller var en aktiv mann. Foruten å være gårdbruker og landhandler, drev han med egne skip og oppkjøp av fisk i Nordland og Finnmark. I tillegg til en hel del andre verv, var han dampskipsekspeditor og poståpner i mange år.

I november 1903 fikk kommunen brev om at poståpneriet skulle legges ned. Ramsø poståpneri ble lagt ned i 1905, og nytt poståpneri ble opprettet på Sætervik.

Stensdalen poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1887 med ukentlig forbindelse med Ramsø poståpneri. Fra 1894 ble navnet skrevet Steinsdalen.

Første poståpner ble handelsmann L. Øiaas med en årlig lønn på kr. 32,00. Han ble avløst av gårdbruker Peder Johansen Øiaas i 1918. I 1935 overtok dampskipsekspeditor Svein Osen stillingen, og fortsatte til 1950, da Sveinung Osen ble midlertidig tilsatt.

Han ble avløst av Kjell Mindor Osen i 1951, før Borghild Fines ble tilsatt i 1962. Helga Elden ble ny poståpner i 1965, Ragnhild Sørgerd fra 1969 og Bodil Skjervø fra 1986. Postkontoret styres i dag av Laura Brattgjerd.

Fra Yttervåg. Postkontoret til høyre i bildet. Foto: Harald Hofstad 1995.

Sandviksberget poståpneri ble satt i drift fra 1.1.1893 med landhandler Joh. S. Sundet som poståpner. I tillegg til jobben som poståpner, var han ekspeditør for lokalskipene og i perioden våren 1905 til juni 1916, som ekspeditør for kystskipene.

Etter den tid anløp ikke kystskipene Sandviksberget. Det var heller ikke kai i den tid Sundet ekspederte båtene, og det var mang en gang et tungt slit i all slags vær. Han overlot handelsstedet til sin sønn Magnus Sundet i 1911.

Han ble på Sandviksberget fram til 1917. Da solgte han til kjøpmann A. Sved i Trondheim, og flyttet til Ramsøya, hvor han hadde kjøpt «den store brygga».

Sved solgte handelsstedet videre til Normann Hopen, som overtok stedet og posten i 1917. Hans tid på Sandviksberget ble kort. Allerede året etter døde han i Spanskekyken, 32 år gammel. Anne Buarø overtok da stillingen som poståpner,

og hun fortsatte til hun gikk av i 1951. I hennes tid som poståpner, ble signetet til forsegling av verdiposten meldt forsvunnet 16.1.1937.

Forholdene på Sandviksberget var ikke større enn at signetet ble gjenfunnet i papirkurven dagen etter, selv om en slik hendelse var alvorlig nok på den tid.

Dampskipsekspeditor Ingard Hepsø tok over handelsstedet og posten i 1951, og sammen med kona Anni hadde de posten til 1995. Postkontoret på Sandviksberget ble lagt ned året etter.

Sæterviken poståpneri ble satt i drift fra 1.4.1906. Poståpneriet hadde postforbindelse med Namsos D/S og Indherred D/S's skip i ruten Trondhjem - Namsos i 1908. Navnet ble skrevet Sætervik fra 1922. Første poståpner ble Benjamin Pedersen Sætervik, i en stilling som var ulønnet fram til

Yttervåg postkontor. Foto: Harald Hofstad 1995.

1909. Årlig lønn ble da satt til kr. 100,00. Han ble avløst i 1916 av fisker Ivar Benjaminsen. Bjørn Sæther ble tilsatt i 1961, før Oddveig Johanne Myhra tok over stillingen fra 1963.

Vingsand poståpneri kom i virksomhet fra 1.10.1907.

Et «andragende» fra beboerne på Vingsand om anløp av Namsosbåtene og eget poståpneri, fikk de beste anbefalinger fra Herredsstyret. Namsosbåtene begynte å anløpe Vingsand i 1906, og året etter ble poståpneriet satt i drift. I et brev til Herredsstyret fra Postmesteren og fra Innherred Dampskipsselskab, het det at foreningen ved Jakob Hopen skulle ekspedere båtene og ha stillingen som poståpner uten godtgjørelse de tre første årene.

Inntil poståpneriet ble opprettet, hadde posten blitt hentet med båt fra Sandviksberget. En historie fra krigen vitner om hvilke rettigheter «Herrefolket» tok seg til når vaktbåtene la til kai i Vingsand. De oppførte seg som de eide hele kaiområdet, og flyttet seg ikke når Namsosbåten kom.

En søndagsmorgen da «Bjørnør» kom, måtte den legges til utenfor den tyske vaktbåten. Tyskerne var festet med en vire til kaia som Hopen hadde bedt dem fjerne fordi den var i veien for ekspederingen av lokalbåten. Dette ble selvfølgelig ikke etterkommet, og om morgenen da «Bjørnør» la til, ble viren stram for deretter å slakkes. «Nå eller

aldri» tenkte Hopen, løste viren, lot den gå på sjøen, og gikk for å ekspedere lokalbåten. Da tyskerne oppdaget at båten begynte å drive av, ble det leven ombord.

Vakthavende rapporterte øyeblikkelig til sjefen som kom på dekk i nattøy og tøfler og var alt annet enn militært antrukket.

Han raste og kjefte som et villdyr, og midt i ekstasen ga han vakten ordre om å skyte Hopen på stedet. Av en eller annen grunn lystret ikke vakten, men snudde seg bort med en lur glis.

Hadde derimot kommandanten selv vært bevæpnet, er det uvisst hvordan det hadde gått.

Hopen var poståpner fram til 1953, med et avbrudd fra 1909-1911, da Norman Hopen tok seg av posten.

Han ble etterfulgt av Ola Rossvoldaunet, men hans karriere varte bare i to år. Elliot Norøy ble tilsatt i 1955. Hans karriere ble enda kortere, da Jørgen Mathias J. Paasche ble tilsatt fra 1956. Odd Julian Aune tok over i 1973, og fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1990.

Yttervåg poståpneri kom i virksomhet fra 1.1.1920 på dampskipsanløpet Ytre Skjærvøy med A. Gjevik som poståpner. Han ble etterfulgt av dampskipsekspeditor Ingeborg Målfrid Skjærvøy i 1953, og av Aud Gutvik i 1986. Oddveig Elida Høvik tok over stillingen i 1990.

Posten har kombinert det beste fra 2 verdener - 350 års tradisjon, kunnskap og erfaring, med morgendagens teknologi.

Vi i Posten ønsker et fortsatt godt samarbeid i årene som kommer.

350 år POSTEN SKAL FRAM
1647 • 1997
posten

73 95 83 00
Postens Bilbud